

N:o 39.

Ank. till Riksd. kansli den 17 april 1896, kl. 12 midd.

Memorial, med anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i åtskilliga frågor rörande riksstatens fjerde hufvudtitel.

(1:a U. A.)

Sedan statsutskottet erhållit del af kamrarnes beslut i anledning af utskottets utlåtande n:o 5, angående regleringen af utgifterna under riksstatens fjerde hufvudtitel, får utskottet här nedan framställa de förslag, hvartill berörda beslut funnits föranleda.

1:o.

Sedan Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, bland annat, att, med godkännande af den i statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 13 januari innevarande år omförmälda nya stat för intendenturcorpsen, i riksstaten för år 1897 uppföra anslaget till inqvarteringskostnader såsom förslagsanslag till belopp af 170,900 kronor, hade utskottet i *punkt 1:o* af sitt ofvannämnda utlåtande hemställt, bland annat, dels att Riksdagen måtte godkänna den vid utskottets utlåtande såsom bil. XXVIII fogade nya stat för intendenturcorpsen dels ock under afdelningen A. mom. 1 m) såsom ordinarie förslagsanslag under riksstatens fjerde hufvudtitel uppföra anslaget till inqvarteringskostnader till belopp af 165,970 kronor, vid bifall hvartill vid

Bih. till Riksd. Prot. 4 Saml. 1 Afd. 33 Häft. (N:o 39).

ofvannämnda stat för intendenturcorpsen (bil. XXVIII) borde fogas en anmärkning af den lydelse bil. XXIX vid utskottets utlåtande utvisade, nemligen

Ann. Från anslaget till inqvarteringskostnader utgår inqvarteringsersättning till:

1 generalintendent (Stockholm) med	kr. 1,125: —
1 fältintendent af 1:a klassen ¹⁾ (Stockholm) med	» 825: —
1 » » 2:a » ¹⁾ (») med	» 600: —
4 intendent ²⁾ (Stockholm) à 337,50 kronor med	» 1,350: —
1 intendent (Göteborg) med	» 305: 63
5 intendent ³⁾ (landsorten) à 165 kronor med	» 825: —
2 » ⁴⁾ (») à 135 kronor med	» 270: —

¹⁾ Tjenstgörande vid intendenturcorpsens hufvudstation och i arméförvaltningens intendantsdepartement.

²⁾ Deraf 2 vid intendenturcorpsens hufvudstation, 1 i arméförvaltningens intendantsdepartement och 1 vid Svea trängbataljon.

³⁾ Deraf 1 vid hvart och ett af Norrlands, 2:a Svea och 2:a Göta artilleriregementen samt 1 vid en hvar af de två nya trängbataljonerna.

⁴⁾ Deraf 1 vid Kronprinsens husarregemente och 1 vid Vendes artilleriregimente.

Så väl Första som Andra Kammaren har bifallit hvad utskottet i afseende å den nya staten för intendenturcorpsen (bil. XXVIII) hemställt; beträffande åter den af utskottet under afdelning (A. mom. 1 m.) gjorda hemställan har Första Kammaren antagit det förslag, som innefattades i den af herr Lundeberg m. fl. vid detta moment afgifva reservation, deri yrkats, att berörda mom. måtte erhålla följande lydelse:

»m) inqvarteringskostnader, *förslagsanslag*, 167,435 kronor; vid bifall hvartill vid ofvannämnda stat för intendenturcorpsen (bil. XXVIII) fogas följande anmärkning:

Intendenturcorpsens fast anställda personal, med undantag af *dels* den vid fördelningsintendenturerna placerade personalen, *dels ock* de vid den icke garnisonerade armén placerade regementsintendenter, förvaltare och vaktmästare, åtnjuter inqvarteringsersättning enligt grad eller deremot svarande naturaförmån efter de för sådan ersättning fastställda grunder. — Till intendenturcorpsen af statsmedel utgående inqvarteringsersättning bestrides från anslaget till »inqvarteringskostnader».

Andra Kammaren har deremot bifallit hvad utskottet hemställt.

För sistnämnda frågas afgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande proposition:

»Den, som vill, att anslaget till inqvarteringskostnader skall i riksstaten såsom förslagsanslag uppföras till belopp af 167,435 kronor, äfvensom

att vid den af Riksdagen godkända nya staten för intendenturcorpsen fogas följande anmärkning:

Intendenturcorpsens fast anställda personal, med undantag af *dels* den vid fördelingsintendenturerna placerade personalen, *dels ock* de vid den icke garnisonerade armén placerade regementsintendenter, förvaltare och vaktmästare, åtnjuter inqvarteringsersättning enligt grad eller deremot svarande naturaförmån efter de för sådan ersättning fastställda grunder. — Till intendenturcorpsen af statsmedel utgående inqvarteringsersättning bestrides från anslaget till »inqvarteringskostnader»;

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen beslutit, att anslaget till inqvarteringskostnader skall i riksstaten såsom förslagsanslag uppföras till belopp af 165,970 kronor, äfvensom att vid den af Riksdagen godkända nya stat för intendenturcorpsen skall fogas följande anmärkning:

Anm. Från anslaget till inqvarteringskostnader utgår inqvarteringsersättning till:

1 generalintendent (Stockholm) med	kr. 1,125: —
1 fältintendent af 1:a klassen ¹⁾ (Stockholm) med	» 825: —
1 » » 2:a » ¹⁾ (») med	» 600: —
4 intendenter ²⁾ (Stockholm) à 337,50 kronor med	» 1,350: —
1 intendent (Göteborg) med	» 305: 63
5 intendenter ³⁾ (landsorten) à 165 kronor med	» 825: —
2 » ⁴⁾ (») à 135 kronor med	» 270: —

¹⁾ Tjenstgörande vid intendenturcorpsens hufvudstation och i arméförvaltningens intendentsdepartement.

²⁾ Deraf 2 vid intendenturcorpsens hufvudstation, 1 i arméförvaltningens intendentsdepartement och 1 vid Svea trängbataljon.

³⁾ Deraf 1 vid hvart och ett af Norrlands, 2:a Svea och 2:a Göta artilleriregementen samt 1 vid en hvar af de två nya trängbataljonerna.

⁴⁾ Deraf 1 vid Kronprinsens husarregemente och 1 vid Vendes artilleriregemente. »

2:o.

I *punkten 1:o* under afdelningen A. mom. 4 e) hade utskottet, i enlighet med Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, hemställt, att anslaget till arméns byggnader och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens öfningar och materiel måtte såsom ordinarie *reservationsanslag* i riksstaten uppföras till belopp af 440,282 kronor.

Då Första Kammaren bifallit hvad utskottet sålunda hemställt, men Andra Kammaren beslutit att omförmälda anslag skulle uppföras såsom reservationsanslag till belopp af 405,282 kronor, får utskottet för denna frågas afgörande medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att anslaget till arméns byggnader och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens öfningar och materiel skall uppföras i riksstaten såsom reservationsanslag till belopp af 440,282 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen beslutit, att anslaget till arméns byggnader och kommandantskapsutgifter samt fortifikationens öfningar och materiel skall uppföras såsom reservationsanslag till belopp af 405,282 kronor.»

3:o.

Kongl. Maj:t hade föreslagit Riksdagen att för *fortsatt anskaffning af nya eldhandvapen åt armén* bevilja 4,479,000 kronor samt deraf till utgående under år 1897 anvisa 2,086,250 kronor.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 122) hade herr *Ollas A. Ericsson* hemställt, bland annat, att Riksdagen måtte för nämnda ändamål på extra stat för år 1897 anvisa 600,000 kronor.

I *punkten 4:o mom. a)* af sitt utlåtande hade utskottet hemställt: att Riksdagen, med afslag å herr *Ollas A. Ericssons* ifrågavarande motion i denna del, måtte för fortsatt anskaffning af nya eldhandvapen åt

armén bevilja 4,479,000 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisa 860,250 kronor.

Första Kammaren har antagit de förslag, som innefattades i den af herr Lundeberg m. fl. vid denna punkt afgifna reservation, deri yrkats, beträffande mom. a),

att Riksdagen, med afslag å herr Ollas A. Ericssons ifrågavarande motion i denna del, måtte för fortsatt anskaffning af nya eldhandvapen åt armén bevilja 4,479,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1897 anvisa 2,086,250 kronor.

Andra Kammaren har deremot bifallit hvad utskottet hemställt.

För afgörande af denna fråga medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen för fortsatt anskaffning af nya eldhandvapen åt armén beviljar 4,479,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1897 anvisar 2,086,250 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen för fortsatt anskaffning af nya eldhandvapen åt armén beviljat 4,479,000 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisat 860,250 kronor.»

4:o.

I en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 41) hade herr *C. E. Ljungberg* föreslagit, att vid de stora anslag för försvarsverkets behof, som efter all anledning nu komme att beviljas, det förbehåll eller uttalande måtte från Riksdagens sida göras, att för utförandet af ifrågavarande och andra för statens behof påkallade beställningar inhemska verkstäder måtte företrädesvis, och så långt möjligt vore, anlitas, äfven om priset skulle i någon mån, dock icke öfver 10 procent, öfverstiga utländska fabrikers pris.

I mom. b) af ofvanberörda punkt 4:o af sitt utlåtande hade utskottet hemställt:

att, med anledning af herr *Ljungbergs* omförmälda motion, Riksdagen måtte vid anmälan för Kongl. Maj:t af sitt beslut i punkt 4:o mom. a

uttala önskvärdheten deraf, att eldhandvapnen, i den mån de ej hunne att vid statens gevärsfaktori förfärdigas, likväl måtte, så vidt ske kunde, tillverkas inom landet.

Första Kammaren har antagit de förslag, som innefattades i den af herr Lundeberg m. fl. vid denna punkt afgifna reservation, deri beträffande förevarande mom. b) yrkats:

att, med anledning af herr Ljungbergs omförmälda motion, Riksdagen måtte, vid anmälan för Kongl. Maj:t af sitt beslut i punkt 4:o mom. a), uttala önskvärdheten deraf, att eldhandvapnen, i den mån lämpligen ske kunde, tillverkades inom landet.

Andra Kammaren har deremot bifallit hvad utskottet hemställt.

Båda kamrarnes förenämnda beslut öfverensstämma sålunda i hufvudsak och skilja sig allenast deruti, att Första Kammaren ansett Riksdagen böra hos Kongl. Maj:t uttala önskvärdheten deraf, att eldhandvapnen, *i den mån lämpligen ske kunde*, tillverkades inom landet, under det att Andra Kammaren ansett Riksdagen böra hos Kongl. Maj:t uttala önskvärdheten deraf, att eldhandvapnen, *i den mån de ej hunne att vid statens gevärsfaktori förfärdigas*, likväl måtte, så vidt ske kunde, tillverkas inom landet.

Utskottet har trott, att kamrarne, utan att därför afstå från sina beslut i hufvudsak, skulle kunna, Första Kammaren i sitt beslut intaga det i Andra Kammarens beslut förekommande uttrycket »i den mån de ej hunne att vid statens gevärsfaktori förfärdigas», och Andra Kammaren i stället för orden »så vidt ske kunde» i beslutet införa orden »så vidt lämpligen ske kunde».

För sammanjemkning af kamrarnes skiljaktiga beslut i förevarande mom. får utskottet alltså hemställa,

att kamrarne, med frånträdande i någon mån af sina förut i ämnet fattade beslut, måtte besluta, att Riksdagen, vid anmälan om sitt beslut i den under punkt 4:o mom. a) uti omförmälda utlåtande upptagna fråga, måtte uttala önskvärdheten deraf, att eldhandvapnen, i den mån de ej hunne att vid statens gevärsfaktori förfärdigas, måtte, så vidt lämpligen ske kunde, tillverkas inom landet.

5:o.

Sedan Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1897 för *anskaffning af mobiliseringsammunition* till eldhandvapen åt armén bevilja

715,000 kronor, samt herr Ollas A. Ericsson uti sin förenämnda, inom Andra Kammaren väckta motion (n:o 122) föreslagit, bland annat, att Riksdagen skulle till ifrågavarande anskaffning på extra stat för år 1897 anvisa 205,000 kronor, hade utskottet i *punkt 6:o* af sitt utlåtande hemställt, att Riksdagen, med afslag å herr Ollas A. Ericssons omförmälda motion i denna del, måtte, för anskaffning af mobiliseringsammunition till eldhandvapen åt armén, på extra stat för år 1897 anvisa 715,000 kronor.

Första Kammaren har bifallit hvad utskottet hemställt, hvaremot Andra Kammaren bifallit den vid denna punkt af herr O. Jonsson m. fl. afgifna, vid utskottets betänkande fogade reservation, deri yrkats, att Riksdagen, med afslag å herr Ollas A. Ericssons omförmälda motion i denna del, måtte, för anskaffning af mobiliseringsammunition till eldhandvapen för armén, på extra stat för år 1897 anvisa 600,000 kronor.

För denna frågas afgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen för anskaffning af mobiliseringsammunition till eldhandvapnen åt armén på extra stat för år 1897 anvisar 715,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen för anskaffning af mobiliseringsammunition till eldhandvapnen åt armén på extra stat för år 1897 anvisat 600,000 kronor.»

6:o.

Kongl. Maj:t hade föreslagit, att Riksdagen måtte af det utaf 1895 års Riksdag till förstärkningsarbeten å *sjöfästningarna Oscar-Fredriksborg och Kungsholmen* beviljade belopp till utgående på extra stat under år 1897 anvisa återstående 221,750 kronor, samt på extra stat bevilja: till befästningsarbeten jemte bestyckning och försänkningar vid Vaxholms och Oscar-

Fredriksborgs fästning 1,940,400 kronor, till anordningar för försvarets ledning inom samma fästning 335,000 kronor samt till förstärkningsarbeten vid Kungsholmens fästning 322,600 kronor, äfvensom till utgående under år 1897 af dessa belopp anvisa: för förstnämnda ändamål 1,476,500 kronor, för anordningar för försvarets ledning inom Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning 167,500 kronor samt för förstärkningsarbeten vid Kungsholmens fästning 160,000 kronor.

Vidare hade herr J. Mankell i en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 80) föreslagit, att Riksdagen, med afslag af hvad i den kongl. propositionen blifvit begärdt till fästningsarbeten o. s. v. vid Vaxholm—Oscar-Fredriksborg och Kungsholmen samt å Gotland, tillsammans 3,399,800 kr., i stället måtte bevilja samma belopp till skyddande af Göteborg åt sjösidan, fördeladt på år 1897 och de följande åren på sätt, som kunde finnas lämpligt med afseende på rikets öfriga utgifter för försvarsväsendet, och hvarom statsutskottet torde afgifva förslag.

Uti *punkten 11:o* af sitt utlåtande hade utskottet i första momentet hemställt,

att Riksdagen, med afslag å herr Mankells ifrågavarande motion i denna del, måtte

a) af det till förstärkningsarbeten å sjöfästningarna Oscar-Fredriksborg och Kungsholmen beviljade belopp på extra stat för år 1897 anvisa återstående 221,750 kronor;

b) till befästningsarbeten jemte bestyckning och försänkningar vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning bevilja 1,940,400 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisa 976,500 kronor;

c) till anordningar för försvarets ledning inom sistnämnda fästning bevilja 335,000 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisa 167,500 kronor; samt

d) till förstärkningsarbeten vid Kungsholmens fästning bevilja 322,600 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisa 160,000 kronor.

Första Kammaren har bifallit hvad utskottet sålunda hemställt, hvar emot Andra Kammaren bifallit den vid detta moment af herr O. Jonsson m. fl. afgifna, vid utskottets betänkande fogade reservation, deri yrkats:

att Riksdagen, med afslag å herr Mankells ifrågavarande motion i denna del, måtte

a) af det till förstärkningsarbeten å sjöfästningarna Oscar-Fredriksborg och Kungsholmen beviljade belopp på extra stat för år 1897 anvisa återstående 221,750 kronor;

b) till försänkningar vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning på extra stat för 1897 anvisa 100,000 kronor;

c) till anordningar för försvarets ledning inom sistnämnda fästning bevilja 335,000 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisa 167,500 kronor; samt

d) till förstärkningsarbeten vid Kungsholmens fästning bevilja 322,600 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisa 160,000 kronor.

Då kamrarne alltså i afseende å mom. a), c) och d) fattat sammanstämmande, men beträffande mom. b) fattat skiljaktiga beslut, får utskottet för den i sistnämnda mom. förekommande frågas afgörande medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen till befästningsarbeten jemte bestyckning och försänkningar vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning beviljar 1,940,400 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisar 976,500 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen till försänkningar vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning på extra stat för 1897 anvisat 100,000 kronor.»

7:o.

Sedan Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat till *anskaffning af intendenturustrutning åt armén* bevilja 2,027,800 kronor och deraf till utgående under år 1897 anvisa 804,400 kronor, samt herr *Ollas A. Ericsson* i sin förenämnda motion (n:o 122) föreslagit, bland annat, att Riksdagen måtte till anskaffning af intendenturustrutning åt armén på extra stat för 1897 anvisa 170,000 kronor,

hade utskottet i *punkten 13:o* af sitt utlåtande hemställt, att Riksdagen, med afslag å herr *Ollas A. Ericssons* omförmälda motion i denna del, måtte, till anskaffning af intendenturustrutning åt armén bevilja 2,027,800 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisa 609,400 kronor.

Då Första Kammaren bifallit hvad utskottet hemställt, men Andra Kammaren bifallit den vid denna punkt af herr *O. Jonsson* m. fl. afgifna,

utskottets betänkande vidfogade reservation, deri yrkats, att Riksdagen, med afslag å herr Ollas A. Ericssons omförmälda motion i denna del, måtte, till anskaffning af materiel för fyra flyttande sjukhus, på extra stat för år 1897 anvisa 136,980 kronor, får utskottet för denna frågas afgörande medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen till anskaffning af intendenturutrustning åt armén beviljar 2,027,800 kronor och deraf på extra stat för år 1897 anvisar 609,400 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, till anskaffning af materiel för fyra flyttande sjukhus, på extra stat för år 1897 anvisat 136,980 kronor.»

Stockholm den 17 april 1896.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.